

Komendant
Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych
Straży Granicznej
im. gen. bryg. Wilhelma Orlika-Rückemanna
w Lubaniu
SO-NK.0910.4.2018

Lubań, dnia 5.02.2019 r.
Egz. nr 2.

kpt. SG Arkadiusz RELISZKA

**Naczelnik Wydziału Techniki i Zaopatrzenia
Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych
Straży Granicznej
im. gen. bryg. Wilhelma Orlika – Rückemanna w Lubaniu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat „Prawidłowość realizacji zadań związanych z postępowaniem ze szkodami w mieniu Ośrodka”, zrealizowanej w trybie zwykłym, ujętej pod Lp. 1 w aneksie nr 1 do „Planu kontroli przewidzianych do realizacji przez Referat Kontroli w Kierownictwie Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu na rok 2018”, nr wch. 1684/18 z dnia 04.06.2018 r., w trybie zwykłym.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie *Wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych* stanowiących załącznik do Decyzji Nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych¹, w związku z Decyzją Nr 139 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania w Straży Granicznej wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych².

I. Oznaczenie podmiotu kontrolowanego.

Wydział Techniki i Zaopatrzenia³ Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej⁴, ul. Wojska Polskiego 2, 59-800 Lubań.
Funkcję kierownika podmiotu kontrolowanego w okresie objętym kontrolą pełnił: kpt. SG Arkadiusz RELISZKA⁵.

¹ Dz. Urz. MSWiA poz. 43 z późn. zm., zwanych dalej *Wytycznymi*.

² Dz. Urz. KGSG poz. 47, z późn. zm., zwanej dalej Decyzją nr 139.

³ Zwany dalej WTiZ lub Wydziałem.

⁴ Zwanego dalej OSS SG lub Ośrodkiem.

⁵ Zwany dalej Naczelnikiem.

II. Kontroler wykonujący jednocześnie czynności przewidziane dla kierownika zespołu kontrolnego.

mjr SG Beata Rejczak - starszy specjalista - koordynator Referatu Kontroli w Kierownictwie OSS SG.

Upoważnienie nr 21/2018 z dnia 30.11.2018 r., ważne do dnia 25.01.2019 r.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w podmiocie kontrolowanym z wymienieniem dni przerw w kontroli.

Czynności kontrolne przeprowadzono w dniach 3.12.2018 r. – 22.01.2019 r., z przerwami w ich prowadzeniu w dniach 8 - 9.12.2018 r., 15.12.2018 r. - 1.01.2019 r., 5 - 6.01.2019 r., 12 - 13.01.2019 r. oraz 19 - 20.01.2019 r.

IV. Zakres kontroli (przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą).

1. Przedmiotem kontroli było:

Legalność i rzetelność realizacji zadań związanych z postępowaniem ze szkodami w mieniu Ośrodka, w tym:

- a) legalność i rzetelność sporządzania dokumentacji związanej ze szkodą;
- b) legalność i rzetelność przeprowadzania postępowań wyjaśniających;
- c) rzetelność działań mających na celu zapobieganie występowaniu szkód.

2. Kontrolą objęto okres od dnia 1.01.2018 r. do dnia 30.11.2018 r.

V. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz wskazanie osób za nie odpowiedzialnych.

Ustalenia stanu faktycznego w kontrolowanym obszarze zostały dokonane na podstawie:

1. przeglądu wewnętrznych regulacji prawnych w zakresie objętym kontrolą;
2. analizy dokumentacji związanej ze szkodami w mieniu Wydziału pod kątem wybranych do kontroli kwestii;
3. sporządzenie z istotnych ustaleń notatki służbowej;
4. wyjaśnień osób z podmiotu kontrolowanego;
5. analizy zgromadzonej dokumentacji.

W czterostopniowej skali ocen przyjmuje się ocenę:

- **Ocena pozytywna:** zostanie sformułowana, gdy w zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono jakichkolwiek nieprawidłowości lub uchybień albo, gdy stwierdzone uchybienia miały wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonania zadań;
- **Ocena pozytywna z uchybieniami:** zostanie sformułowana, jeśli stwierdzone w toku kontroli uchybienia występowały w sposób powtarzający się, lecz miały one wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym jak i wykonania zadań.
- **Ocena pozytywna z nieprawidłowościami:** zostanie sformułowana wówczas, gdy stwierdzone nieprawidłowości nie przekraczały założonego dla kontroli finansowej progu istotności (ze względu na wartość, charakter lub kontekst) albo, progu istotności ustalonego na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założonego dla kontroli wykonania zadań.

➤ **Ocena negatywna:** gdy stwierdzone nieprawidłowości przekraczają założony dla kontroli finansowej próg istotności (ze względu na wartość, charakter lub kontekst) albo, próg istotności ustalony na podstawie cech ilościowych i jakościowych, założony dla kontroli wykonania zadań.

Realizację zadań objętych zakresem kontroli, biorąc pod uwagę kryterium legalności, i rzetelności oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Oceny dokonano na podstawie następujących ustaleń przeprowadzonych w toku czynności kontrolnych, biorąc pod uwagę przyjęty miernik oraz przyjętą skalę ocen.

Legalność i rzetelność sporządzania dokumentacji związanej ze szkodą w mieniu Ośrodka

Na podstawie rejestru szkód prowadzonego w Pionie Głównego Księgowego⁶ została sporządzona lista szkód zarejestrowanych w mieniu poszczególnych sekcji Wydziału, dla każdej z Sekcji oddzielnie⁷. Czynnościami kontrolnymi objęto pod względem legalności i rzetelności 100 % dokumentacji odzwierciedlającej postępowanie ze szkodami w mieniu. Jeżeli liczba zarejestrowanych szkód w danej Sekcji wyniosła mniej niż 5, kontrolą objęte zostały wszystkie szkody, jeżeli więcej niż 5 miała zastosowanie zasada, że próba kontrolna obejmowała 50% szkód, tj. do kontroli została wytypowana co druga szkoda z opisanej powyżej listy zaczynając od pozycji nr 1.

Na podstawie tak dobranej próby skontrolowano dokumentację związaną z 14 szkodami, w tym 10 odnotowanymi w Sekcji Technicznej, 3 w Sekcji Infrastruktury oraz 1 w Sekcji Gospodarki Mundurowej i Żywnościowej.

Szczegółowe ustalenia w kontrolowanym obszarze zawarto w notatce służbowej z dnia 16.01.2019 r.⁸

Zakres zadań i osoby odpowiedzialne związane z kontrolowanym zakresem określono szczegółowo w Decyzji Nr 77 Komendanta Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie postępowania w zakresie szkód w mieniu Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu⁹.

Zgodnie z § 3 ust. 1 Decyzji 77 osoba, która stwierdziła bądź powzięła wiadomość o szkodzie w mieniu Ośrodka, powinna powiadomić o tym niezwłocznie (nie później niż 3 dni robocze) w formie meldunku, z zachowaniem drogi służbowej, Komendanta Ośrodka.

W zbadanych pięciu meldunkach, które złożyły osoby z podmiotu kontrolowanego¹⁰ stwierdzono, iż w:

- 2 przypadkach osoby sporządzające meldunek powiadomiły Komendanta Ośrodka z przekroczeniem terminu wynikającego z Decyzji 77, odpowiednio o 2¹¹ i o 10¹² dni roboczych;
- 1 przypadku nie zachowano drogi służbowej w złożeniu meldunku¹³;

⁶ Dowód kontroli 4 (akta kontroli 9-23) - Rejestr szkód. Roszczenia za wyrządzone szkody przez osoby fizyczne i prawne, Rtd 26/2017 – kopia.

⁷ Dowód kontroli 5 (akta kontroli 24) - Zestawienie dotyczące próby do kontroli - oryginał.

⁸ Dowód kontroli 7 (akta kontroli 26-63) - Notatka służbowa - oryginał.

⁹ Zwanej dalej Decyzją 77.

¹⁰ Pozostałe meldunki zostały sporządzone przez osoby z innych komórek organizacyjnych OSS SG i nie były kontrolowane.

¹¹

¹²

¹³

dowodów wskazujących na okoliczności/sprawcę szkody, np. gdy związane są z zabezpieczeniem monitoringu okolic zdarzenia, którego zapis jest czasowo przechowywany a następnie nadpisywany na poprzednim rejestrze.

Za powyższe uchybienia odpowiedzialne są bezpośrednio osoby odpowiedzialne za wytworzenie i obieg służbowy poszczególnych dokumentów.

Dodatkowo zauważono, że na egzemplarzu nr 2 i 3 jednego z protokołów szkody²⁰ nie odnotowano, zmienionego odręcznym zapisem, składu komisji do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, który widniał tylko na kserokopii egzemplarza nr 1²¹ protokołu szkody. Ponadto wątpliwość kontrolera budził fakt, iż rozkazem dziennym Komendanta Ośrodka do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego wyznaczono jako członka komisji osobę niewymienioną do realizacji tego zadania ani w propozycji wewnętrznej komórki zaopatrującej, ani w odręcznej dekretacji.

Jak wyjaśnił zapytany o powyższą kwestię Naczelnik²² propozycja kandydatów do prowadzenia postępowania wyjaśniającego wyszła od kierownika wewnętrznej komórki zaopatrującej, który nie posiadał dostatecznej wiedzy o zaangażowaniu osoby, proponowanej na przewodniczącego komisji (funkcjonariusz z innej Sekcji), do zadań związanych z procesem inwestycyjnym w ramach ustawy modernizacyjnej. Z tego względu Naczelnik podjął interwencję u Komendanta OSS SG i zaproponował inny skład komisji. Jak dalej wyjaśnił, w toku prowadzonej działalności służbowej udział zaproponowanego członka komisji stał się niemożliwy i ostatecznie w rozkazie dziennym wyznaczono na przewodniczącego osobę wskazaną przez Naczelnika, zaś na członka komisji osobę zaproponowaną w protokole szkody przez kierownika komórki zaopatrującej. Kontroler przyjął uzyskane wyjaśnienia za wystarczające, jednakże wymagające wystosowania wniosków w sprawie usprawnienia i ujednoczenia działań dotyczących wyznaczania funkcji prowadzącego postępowanie wyjaśniające. Pozostałe protokoły szkód sporządzone zostały zgodnie z wymogami formalnymi.

W czynnościach kontrolnych sprawdzono, czy zgodnie z § 3 ust. 5 Decyzji 77 na podstawie egzemplarza nr 2 protokołu szkody ujmowano szkodę w ewidencji pomocniczej prowadzonej przez wewnętrzną komórkę zaopatrującą. Specyfika szkód w służbowych środkach transportu, które są amortyzowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, powoduje, że nie zmienia się wartość przedmiotu objętego szkodą, więc nie ma podstaw do zmian w ewidencji pojazdu, chyba, że nastąpi całkowita jego kasacja i likwidacja - taki przypadek w badanej próbie nie wystąpił. Analogicznie ujmowano w ewidencji szkody wyrządzone w mieniu będącym we właściwości Sekcji Infrastruktury. Szkody związane z budynkami lub elementami z nimi trwale związanymi nie powodują zmian wartości przedmiotu objętego szkodą tj. budynku, więc nie ma podstaw do zmian w jego ewidencji.

Tak samo jest w przypadku napraw sprzętu techniki specjalnej. Dopiero w przypadku całkowitej szkody w mieniu jest to ujmowane. Ustalono, iż w 1 przypadku dokument księgowy LT-K²³ zawierał w komentarzu adnotację o likwidacji na podstawie odpowiedniego sprawozdania z postępowania szkodowego²⁴. Specyfika szkody wyrządzonej w Sekcji Gospodarki Mundurowej i Żywnościowej, gdzie przedmiotem szkody był produkt spożywczy polega na tym, że został on już ujęty w ewidencjach (faktura) oraz wydany z magazynu (asygnata).

²⁰ Protokołu szkody nr 20/OSS/2018.

²¹ Zgodnie z rozdzielnikiem egz. nr 1 jest przekazywany do Pionu Głównego Księgowego.

²² Dowód kontroli 9 (akta kontroli 65-67) - *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Naczelnika - oryginał.*

²³ LT-K-46/06/ST/2018 z dnia 06.06.2018 r.

²⁴ Protokół szkody nr 14/OSS/2018.

Stwierdzono, iż jedna z Sekcji Wydziału tj. Sekcja Techniczna, w której w badanym okresie wystąpiło najwięcej szkód prowadzi dodatkowo „Rejestr szkód. Roszczenia za wyrządzone szkody”²⁵.

W kontroli przeanalizowano terminowość przedstawienia protokołu szkody dla Komendanta Ośrodka, celem podjęcia decyzji o sposobie dalszego postępowania, o czym mowa w § 3 ust. 6 Decyzji 77. Na podstawie analizy 11²⁶ protokołów szkody potwierdzono niezwłoczne (zrealizowane do 3 dni roboczych od dnia sporządzenia protokołu) przedkładanie badanego dokumentu dla Komendanta Ośrodka, w celu dalszego procedowania.

W kontroli potwierdzono spełnienie obowiązku określonego w § 3 ust. 7 Decyzji 77. tj. zaewidencjonowania protokołów szkód w rejestrze szkód Ośrodka prowadzonym w Pionie Głównego Księgowego Ośrodka.

W zbadanej próbie odnotowano tylko jeden przypadek, gdy osoba odpowiedzialna za powstanie szkody (funkcjonariusz SG) zobowiązała się do pokrycia należności z odszkodowania przysługującego mu od ubezpieczyciela, a do protokołu szkody przekazywanego do komórki finansowej Ośrodka dołączono zobowiązanie sprawcy szkody do jej naprawienia. „Zobowiązanie do naprawienia szkody” odpowiadało wymogom § 4 ust. 4 Decyzji 77 oraz załącznika nr 3 do niej.

Kontrolowany obszar, biorąc pod uwagę przyjęty miernik oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

Legalność i rzetelność przeprowadzania postępowań wyjaśniających

W trakcie kontroli sprawdzono czy postępowanie wyjaśniające prowadziła osoba/komisja wskazana w rozkazy dziennym Komendanta Ośrodka, a dodatkowo czy w przypadku powołania komisji wskazano jej przewodniczącego oraz członków, co było wymagane zapisami § 4 ust. 2 Decyzji 77.

Na 10 protokołów szkody, w związku z którymi zaistniały przesłanki do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, w 1 przypadku²⁷ ustalono, że mimo propozycji wewnętrznej komórki zaopatrującej odnośnie wszczęcia postępowania wyjaśniającego – nie przeprowadzono go. W dokumentach przedstawionych do kontroli przedłożono kserokopię informacji z dnia 02.03.2018 r. Naczelnika, w której ww. zawarł uzupełnienie do meldunku o powstaniu szkody, w którym, w związku z brakiem możliwości ustalenia sprawcy szkody, zawnioskował aby szkodę spisać w straty OSS SG. Przedmiotowa informacja została poparta przez Zastępcę Komendanta Ośrodka, Głównego Księgowego, a następnie zaakceptowana przez Komendanta Ośrodka.

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika²⁸, w natłoku obowiązków służbowych sporządzenie uzupełnienia do meldunku, wydawało mu się zastępować czynności postępowania wyjaśniającego, które doprowadziłyby prawdopodobnie do tych samych wniosków. Ponadto ustalił również, że w innych jednostkach organizacyjnych SG w przypadku uszkodzeń szyb w pojazdach służbowych wynikających z użytkowania środków transportu, które nie zagrażają dalszej eksploatacji pojazdu - postępowań szkodowych nie wszczyna się. Opisane powyżej działanie stanowi nieprawidłowość polegającą na zaniechaniu przeprowadzenia czynności, o których mowa w § 4 ust. 2 Decyzji 77, za którą odpowiedzialność ponosi Naczelnik, gdyż zamiast wyznaczyć osobę/osoby do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego i przedstawić Kierownictwu wnioski z tak

²⁵ Dowód kontroli 10 (akta kontroli 68-70) - *Rejestr szkód. Roszczenia za wyrządzone szkody, Rtd 174/2010 - kopia.*

²⁶ W przypadku 3 dokumentów brak daty postawionej przez Komendanta Ośrodka uniemożliwił zbadanie terminowości wykonania czynności.

²⁷ Protokół szkody 1/OSS/2018.

²⁸ Dowód kontroli 9 (akta kontroli 65-67) - *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Naczelnika - oryginał.*

przeprowadzonych czynności, samodzielnie przedstawił propozycję postępowania ze szkodą, bez zawarcia informacji, które wymagane są w sprawozdaniu. Wg kontrolera złożone wyjaśnienia są niewystarczające, a katalog przypadków, kiedy można nie wszczynać postępowania wyjaśniającego jest określony i mimo tłumaczeń Naczelnika, należało, w obowiązującym brzmieniu § 4 ust. 3 Decyzji 77 przedmiotowe postępowanie przeprowadzić.

Potencjalnym skutkiem nieprzeprowadzonego postępowania wyjaśniającego może być sytuacja, że prowadzący postępowanie doszedłby do innych wniosków i mógłby zaproponować inne rozwiązanie w zakresie postępowania ze szkodą.

W 1 przypadku²⁹ stwierdzono, że postępowanie wyjaśniające zostało przeprowadzone przez dwie osoby³⁰, jednakże taki skład komisji nie został wyznaczony rozkazem dziennym, tak jak nakazuje to brzmienie § 4 ust. 2 Decyzji 77.

Jedyna informacja odnośnie składu komisji to dekreteacja Naczelnika z dnia 25.10.2018 r. na meldunku o szkodzie.

Zapytany o powyższą nieprawidłowość Naczelnik tłumaczył³¹, że zaniechanie podania punktu do rozkazu dziennego Komendanta o wyznaczeniu ww. osób do przeprowadzenia postępowania wynikało z przeoczenia, spowodowanego bardzo dużą ilością obowiązków służbowych.

Za opisane powyżej nieprawidłowości odpowiada Naczelnik. W związku z tym, że przedstawiona dokumentacja stanowiąca podstawę do postępowania ze szkodą została zaakceptowana przez kierownictwo Ośrodka należy stwierdzić, iż mimo niedostosowania jej do regulacji o charakterze wewnętrznym, mających jednak charakter wyłącznie instrukcyjny, opisane nieprawidłowości nie wywołały ujemnych skutków dla badanej działalności.

W kontroli ujawniono, że nie dokonano realizacji wszystkich nakazanych postanowieniami Decyzji 77 elementów przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego i tak:

- w 6 przypadkach nie sporządzono protokołu z przeprowadzenia oględzin uszkodzonego mienia (opis przedmiotu i miejsca powstania szkody), wykonania zdjęć, itp.³² (§ 5 ust. 1 pkt 6)),
- w 4 przypadkach zabrakło pisemnego wniosku prowadzącego postępowanie wyjaśniające do Komendanta Ośrodka o przedłużenie terminu postępowania, tylko dokonywano jego prolongaty poprzez zapisy rozkazów dziennych³³ (§ 5 ust. 4);
- w 4 przypadkach sprawozdanie nie zawierało daty wszczęcia postępowania wyjaśniającego³⁴ (§ 6 ust. 3 pkt 1));
- w 1 przypadku sprawozdanie nie zawierało opisu okoliczności i przyczyny powstania szkody³⁵ (§ 6 ust. 3 pkt 4));

²⁹ Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 31/OSS/2018.

³⁰

³¹ Dowód kontroli 9 (akta kontroli 65-67) - *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Naczelnika - oryginał.*

³² Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 8/OSS/2018,

Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 14/OSS/2018,

Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 16/OSS/2018,

Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 20/OSS/2018,

Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 26/OSS/2018,

Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 27/OSS/2018.

³³ Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 8/OSS/2018,

Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 16/OSS/2018,

Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 26/OSS/2018,

³⁴ Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 29/OSS/2018,

Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 4/OSS/2018,

Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 14/OSS/2018,

Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 20/OSS/2018,

³⁵ Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 31/OSS/2018,

Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 20/OSS/2018.

– w 2 przypadkach sprawozdanie nie zawierało ustalenia wysokości szkody³⁶ (§ 6 ust. 3 pkt 5));

– w 7 przypadkach sprawozdań z postępowania wyjaśniającego³⁷ i 1 meldunku (informacji)³⁸, nie zarejestrowano w żadnych urządzeniach ewidencyjnych, co stanowi naruszenie postanowień § 17 obowiązującej w okresie objętym kontrolą instrukcji kancelaryjnej, stanowiącej załącznik do Decyzji nr 59 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej w Straży Granicznej (Dz. Urz. KGSG nr 3, poz. 15 z późn. zm.), zgodnie, z którym dokumenty wytworzone w jednostkach lub komórkach organizacyjnych albo otrzymane przez te jednostki lub komórki podlegają rejestracji w urządzeniach ewidencyjnych prowadzonych przez kancelarię lub w urządzeniach ewidencyjnych wydanych przez kancelarię właściwym osobom, niezależnie od formy, sposobu i miejsca ich wykonania.

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika³⁹ forma przedłużania postępowania wyjaśniającego została przyjęta przez jego zastępczynię i była mu przesyłana do akceptacji, co spowodowało, że sam również przedłużał prowadzenie postępowania szkodowego w taki sposób. Pozostałe niedopatrzania w zakresie braków wymaganych elementów sprawozdania wynikały wg niego z rutynowości wykonywanych działań, z braku doświadczenia i przeoczenia tych elementów w realizacji zadania przez prowadzących postępowanie wyjaśniające.

W kwestii braku wskazania daty wszczęcia postępowania wyjaśniającego wskazał na błędną interpretację, co do daty wszczęcia postępowania, która była brana od dnia akceptacji propozycji kierownika wewnętrznej komórki zaopatrującej przez Komendanta OSS SG. Odnośnie rejestracji dokumentacji w przypadku 1 sprawozdania⁴⁰, zostało ono zarejestrowane w systemie (EZD), tylko, że sporządzający je funkcjonariusz⁴¹ nie naniósł tego numeru na dokument. W pozostałych 6 przypadkach osoby sporządzające dokumentację nie dopełniły powyższego obowiązku.

W trakcie trwania kontroli usunięto uchybienie polegające na braku naniesienia numeracji (EZD) na sprawozdanie.

Potencjalnym skutkiem braku rejestracji dokumentacji służbowej, w związku z brakiem określenia ilości kart dokumentu, jego załączników, kategorii archiwalnej oraz zachowania chronologii wpływu, jest dowolne nią dysponowanie oraz ryzyko utraty kontroli nad nią.

W związku z szerokim spektrum uprawnień i obowiązków, osób wyznaczonych do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego i jednocześnie liczebnością stwierdzonych uchybień zapytano Naczelnika, w jaki sposób kierownicy Sekcji zapewniają nadzór służbowy nad prowadzonymi przez ich podwładnych sprawami związanymi ze szkodami w mieniu.

W zajęтым stanowisku⁴² Naczelnik stwierdził, że kierownicy Sekcji sporządzają protokoły szkody z propozycjami do akceptacji Komendanta. Po zaakceptowaniu przez

³⁶ Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 14/OSS/2018, Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 20/OSS/2018,

³⁷ Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 8/OSS/2018; Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 14/OSS/2018; Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 16/OSS/2018; Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 20/OSS/2018; Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 26/OSS/2018; Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 29/OSS/2018; Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 27/OSS/2018.

³⁸ Informacja Naczelnika Wydziału Techniki i Zaopatrzenia z dnia 02.03.2018 r.

³⁹ Dowód kontroli 9 (akta kontroli 65-67) - *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Naczelnika - oryginał.*

⁴⁰ Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego dotyczącego protokołu szkody nr 27/OSS/2018.

⁴¹

⁴² Dowód kontroli 9 (akta kontroli 65-67) - *Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Naczelnika - oryginał.*

Komendanta propozycji to osoby prowadzące postępowanie są odpowiedzialne za jego prawidłową realizację.

Decyzja 77 nie wskazuje żadnej formy bezpośredniego nadzoru służbowego nad prowadzącymi postępowanie, wskazuje jedynie, że osoby prowadzące takie postępowanie, w oparciu o § 5 ust. 7 Decyzji 77 mogą korzystać w zależności od rodzaju prowadzonej sprawy z opinii Głównego Księgowego, Radcy Prawnego oraz innych osób, co musi zostać poprzedzone zgodą Komendanta Ośrodka. Jest to jednak dla komisji/prowadzącego postępowanie wyjaśniające rozwiązanie fakultatywne, nie obligatoryjne, a podejmowane decyzje jednoosobowe/komisyjne i niezależne od bezpośrednich czy wyższych przełożonych. Decyzja nie precyzuje również roli Radcy Prawnego, wskazuje jedynie na obowiązek przedstawienia mu do zaopiniowania sprawozdania wraz z całą zgromadzoną dokumentacją.

W związku z tym, że opisane uchybienia mają charakter techniczny, nie merytoryczny, gdyż ostatecznie Komendant Ośrodka wyraził zgodę, choć w innej formie na wydłużenie postępowania wyjaśniającego, a elementy, których zabrakło w sprawozdaniu można odnaleźć w innych dokumentach zebranych w toku czynności wyjaśniających uznano je za uchybienia formalne, bez negatywnego wpływu na badaną działalność. Za opisane uchybienia odpowiadają bezpośrednio osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.

W trakcie czynności kontrolnych zauważono, że dwa oświadczenia włączone do akt postępowania wyjaśniającego, jedno z dnia 22.05.2018 r.⁴³, drugie z dnia 23.05.2018 r.⁴⁴ zostały złożone w terminie wcześniejszym, niż nastąpiło wyznaczenie rozkazem dziennym Komendanta Ośrodka z dniem 25.05.2018 r. osoby prowadzącej badane postępowanie wyjaśniające.

Zaistniałą sytuację Naczelnik tłumaczył⁴⁵ faktem, że jedno z oświadczeń pochodziło od słuchacza Ośrodka i zostało zebrane po zaistnieniu zdarzenia, jak najszybciej, gdyż od słuchaczami istnieje ryzyko utrudnień w pobraniu jakichkolwiek pisemnych informacji. Albo zakończą szkolenie i wyjadą do macierzystej jednostki organizacyjnej, albo będą nieobecni w służbie, albo są na zajęciach lub wyjadą na praktyki. W związku z tym, aby uniknąć później z wymienionych powodów przedłużania czynności wyjaśniających poproszono słuchacza o złożenie wyjaśnień, jak tylko stwierdzono istotność uzyskanych od niego informacji dla sprawy. Druga osoba, choć nie był to słuchacz również złożyła stosowne oświadczenie. Obydwa zostały później dołączone do materiałów z czynności wyjaśniających przez osobę wyznaczoną do prowadzenia postępowania.

Uzyskane tłumaczenia kontroler przyjął za wystarczające, jednakże opisana sytuacja rodzi ryzyko, iż pozyskane w ww. sposób informacje mogą nie być zgodne z oczekiwaniami prowadzącego postępowanie, a więc osoby uprawnionej do wyjaśnienia wszelkich okoliczności sprawy i będą wymagały ponownych ustaleń.

Wszystkie zbadane sprawozdania, zgodnie z § 6 ust. 4 Decyzji 77 wraz z całą zgromadzoną dokumentacją zostały przedstawione do zaopiniowania Radcy Prawnemu Ośrodka, a następnie przedłożone do zatwierdzenia Komendantowi Ośrodka, co odpowiada zapisom § 6 ust. 2 Decyzji 77. Zatwierdzone przez Komendanta Ośrodka sprawozdania wraz z aktami sprawy zostały przekazane, zgodnie z brzmieniem § 7 ust. 2 Decyzji 77 do komórki finansowej Ośrodka celem ujęcia w ewidencji, o czym świadczą dekretacje Głównego Księgowego Ośrodka odnotowane na sprawozdaniach.

Kontrolowany obszar, biorąc pod uwagę przyjęty miernik oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

⁴³

⁴⁴

⁴⁵ Dowód kontroli 9 (akta kontroli 65-67) - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Naczelnika - oryginał.

W ramach czynności kontrolnych sprawdzono czy w kontrolowanym Wydziale podejmowano działania mające na celu zapobieganie powstawaniu szkód w mieniu Ośrodka, do czego zobowiązują kontrolowany podmiot zapisy § 32 pkt 13) załącznika do Zarządzenia nr 68 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 30 września 2009 r. w sprawie utworzenia, organizacji i zakresu działania Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu⁴⁶. Zgodnie z brzmieniem ww. załącznika, do zadań realizowanych przez Wydział należy podejmowanie działań mających na celu zapobieganie powstawaniu szkód w mieniu Ośrodka oraz ich terminowa likwidacja. Takie samo zadanie przypisano każdej z sekcji Wydziału w „Wewnętrznym podziale zadań Wydziału Techniki i Zaopatrzenia Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu z dnia 30.09.2015 r.”⁴⁷. Podejmowanie działań mających na celu zapobieganie w powstawaniu szkód w mieniu Ośrodka, będącego na ewidencji Wydziału, a w przypadku powstania szkody jej terminowa likwidacja należą również do obowiązków Naczelnika Wydziału, wskazanych w ust. 2 pkt. 40) załącznika nr 1 do Decyzji nr 15 Komendanta Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu z dnia 9 stycznia 2017 r. w sprawie określenia szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień Naczelnika Wydziału Techniki i Zaopatrzenia Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu. O sposób realizacji badanej kwestii zapytano Naczelnika. W złożonych wyjaśnieniach⁴⁸ zapytany przedstawił następujące działania:

- w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego dla kadry Ośrodka – w dniach 9, 16, 23 i 30.10.2018 r. funkcjonariusze Sekcji Technicznej przeprowadzili szkolenia nt: „Zasady eksploatacji, prowadzenia dokumentacji służbowej oraz zasady bezpiecznej jazdy służbowym sprzętem transportowym, wynikające z obowiązujących przepisów”;
- po wystąpieniu szkody w mieniu Sekcji Żywnościowej dotyczącej straty w produktach spożywczych w wyniku ich przetwarzania, przeprowadzono w dniu 19.09.2018 r. wewnętrzne szkolenie obejmujące 15 pracowników Punktu Żywienia i magazynu, które dotyczyło standardów produkcyjno-higienicznych procedur HACCP;
- w ramach udzielonych instruktaży na temat: celów, przebiegu, organizacji i sposobu uzyskania zaliczenia praktyki, przed praktykami słuchaczy szkolenia w zakresie szkoły podoficerskiej, funkcjonariusz(e) Sekcji Technicznej informowali także o zasadach bezpiecznej jazdy, o czym mowa w rozkazach dziennych Komendanta Ośrodka Nr 53/15.03.2018 r., Nr 58/22.03.2018r., Nr 93/16.05.2018 r., Nr 142/24.07.2018 r., Nr 145/27.07.2018 r., Nr 206/23.10.2018 r., Nr 214 /5.11.2018 r.
- Zastępca Komendanta ds. Logistycznych przypominał na odprawach kolegium Komendanta Ośrodka w dniu 5 i 30.11.2018 r. o zadbanie o odpowiednie przygotowanie pojazdów służbowych do tras i zachowaniu warunków bezpieczeństwa szczególnie w coraz trudniejszych warunkach na drogach. Powyższe informacje powinny być przekazywane przez kierowników komórek organizacyjnych swoim podwładnym.

W kontroli potwierdzono realizację wymienionych przez Naczelnika zadań.^{49;50;51} Kontrolowany obszar, biorąc pod uwagę przyjęty miernik, pod względem rzetelności oceniono **pozytywnie**.

⁴⁶ (Dz. Urz. KGSG Nr 11 poz. 68 z późn. zm.) zwanego dalej Zarządzeniem 68.

⁴⁷ Dowód kontroli 3 (akta kontroli 3-8) - Wewnętrzny podział zadań Zakładu Wydziału Techniki i Zaopatrzenia Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu (pismo wch. nr 855/16 z dnia 08.04.2016 r.) - kopia.

⁴⁸ Dowód kontroli 9 (akta kontroli 65-67) - Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień od Naczelnika - oryginał.

⁴⁹ Dowód kontroli 11 (akta kontroli 71) - Aneks nr 1 do planu doskonalenia zawodowego lokalnego funkcjonariuszy i pracowników OSS SG w Lubaniu na miesiąc październik 2018 r. - kopia.

⁵⁰ Dowód kontroli 12 (akta kontroli 72-73) - Notatka z dnia 19.09.2018 r. o przeprowadzonym szkoleniu pracowników działu żywienia - kopia.

VI. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania podmiotu kontrolowanego.

Zalecenia:

1. Przestrzegać obiegu dokumentacji służbowej, (rejestracja w oparciu o obowiązującą instrukcję kancelaryjną oraz przyjęty w jednostce system ewidencji dokumentacji, zachowywanie drogi służbowej), a także wzmóc nadzór służbowy w tym zakresie.
2. Przypomnieć kierownikom komórek zaopatrujących Wydziału obowiązki wynikające ze sporządzenia protokołów szkody.
3. Dokonać rejestracji dokumentów wskazanych w czynnościach kontrolnych zgodnie z obowiązującą instrukcją kancelaryjną oraz przyjętym w jednostce systemem ewidencji dokumentacji.
4. W celu ujednoczenia procedur i zapewnienia przestrzegania zapisów decyzji wewnętrznej w sprawie postępowania w zakresie szkód w mieniu Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu, spowodować przeszkolenie osób prowadzących i przewidzianych do prowadzenia postępowań wyjaśniających dotyczących szkód w mieniu Ośrodka, ze szczególnym uwzględnieniem stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybień.
5. Spowodować, aby wszelkie odrębne dekretacje i ich zmiany opisane w protokole szkody były nanoszone na wszystkich jego egzemplarzach.

Wnioski:

1. Dokonać analizy, w uzgodnieniu z Pionem Głównego Księgowego, katalogu okoliczności, kiedy nie ma potrzeby wszczynania postępowania wyjaśniającego, danych zawieranych w meldunku przez osobę, która powzięła wiadomość o szkodzie, terminy sporządzania poszczególnej dokumentacji, uwzględniającej obieg kancelaryjny i czas na dokonanie niezbędnych ustaleń, a ewentualne ustalenia uwzględnić w zapisach decyzji wewnętrznej w sprawie postępowania w zakresie szkód w mieniu Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu.
2. Rozważyć, w uzgodnieniu z Pionem Głównego Księgowego wprowadzenie w zapisach decyzji wewnętrznej w sprawie postępowania w zakresie szkód w mieniu Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu mechanizmu skutecznego nadzoru formalnego nad tokiem prowadzonego postępowania zapewniający terminowe, rzetelne i zgodne z wymaganiami decyzji wewnętrznej działania.

VII. Zgodnie z § 34 Wytocznych, w związku z Decyzją nr 139 od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

VIII. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla kierownika podmiotu kontrolowanego i zostanie przekazany poprzez Kancelarię Tajną Sekcji Ochrony Informacji Wydziału Ochrony Informacji OSS SG, drugi ad acta Referat Kontroli w Kierownictwie OSS SG.

IX. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w „Księżce kontroli OSS SG”, zarejestrowanej w Rtd nr 10/2009 pod pozycją nr 11 w 2018 roku, prowadzonej przez Referat Kontroli OSS SG.

⁵¹ Dokonano weryfikacji wskazanych rozkazów dziennych Komendanta Ośrodka dotyczących przeprowadzenia instruktaży oraz protokołów z odpraw służbowych kolegium Komendanta OSS SG.

- X. Informację o wykonaniu zaleceń oraz wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach w celu ich wykonania lub przyczynach ich niepodjęcia należy przedłożyć Komendantowi OSS SG, za pośrednictwem Referatu Kontroli w Kierownictwie OSS SG w terminie do dnia 30.04.2019 r.

p.o. KOMENDANT
Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej
im. gen. bryg. Wilhelma Orlika-Rückemanna
w Lubaniu

.....
p.o. SG Jacek WYSOCHANSKI.....
(stopień, imię i nazwisko, stanowisko oraz podpis
zarządzającego kontrolę)

Wykonano w 2 egzemplarzach:
Egz. nr 1 – Naczelnik Wydziału Techniki i Zaopatrzenia OSS SG.
Egz. nr 2 - ad acta Referat Kontroli w Kierownictwie OSS SG
Sporz./Wyk.: Rejczak (tel.6664265)
Dnia: 5.02.2019 r.